

15.-én Balla Kálmán hirdette itt a magyar kultúrát. Előadásait a Politeama Rosetti-ben a „János vitéz”-zel kezdte és ő is dicsőséget szerzett a magyarságnak. (Erődi Jenő.)

Trikós-szerep, amelyben a színész szerepét trikóban felöltözve játssza. (Többszörre középkori angol, spanyol, francia, olasz, stb. lovagi és hasonló darabban.) Hasonló kifejezés a harisnyás-szerep, amikor a színész térdnadrágot húz fel és színes harisnyát, ehhez pedig félcipőt. A humoros színésznyelv a harisnyás-szerepet úgy is mondja, hogy: „strimpflis”-szerep, a német Strumpf-ból.

Trilla: zenei kifejezés, melyben az alaphang a mellette levő magasabb hanggal csaknem összeolvadó gyorsaságban váltakozik.

Trio, (olasz) a hármas ének neve. A három hangszeren játszott mű is trio; egy 3 tételű zeneműnek harmadik részét is trionak nevezik.

Tristan és Izolda, egy kelta monda hősei. Marke cornwalli király megbízásából a hős Tristan megkéri s elhozza Izolda izlandi királylányt, de a hajóuton varázsitaltól olthatatlan szerelemre gyuladnak egymás iránt; megcsalják a királyt, végül tragikus halált halnak. A középkor francia és német költői eposz alakjában dolgozták fel a történetet, színpadra először Wagner Richard vitte. A M. Kir. Operaházban első előadása 1901 nov. 28.-án volt; szereposztása: Tristan — Burian Károly; Izolda — Vasquez Molina Italia grófnő, Marke király — Ney Dávid; Kurwenal — Takáts Mihály; Melot — Kiss Dezső; Brangaene — Berts Mimi; Pásztor — Gábor József; Kormányos — Ney Bernát; ifju hajós — Déri Jenő; karnagy volt Kerner István. — Utóbb állandó szereplők voltak: mint Izolda: 1912 óta Sebeők Sári, majd Haselbeck Olga; Brangaene: Bársony Dóra; nagy vendégművésznők a címszerepben 1928 óta: Larsen-Todsen Nanny, Wildbrunn. Helén: állandó Tristan: 1911 óta Anthes György, 1921 óta Leuer Hubert; nagy vendégek: Brozel Philipp, Van Dyck

Ernő, Graarud Gunnar; mint Marke: Manowarda József. — Wagnernek ez az új úton járó zenei remeke 1930 szept. haváig 80 előadást ért meg. Két ízben teljes külföldi együttes játszotta Budapesten Wagner zenedrámáját: a bécsi állami operaház együttese 1921-ben, majd újra 1925-ben. 1930 szept. 28.-án volt e mű első teljesen magyarnyelvű előadása, amikor ezzel a szereposztással adták: Tristan — Závodszy Zoltán; Marke király — Székely Mihály; Izolda — Némethy Ella; Brangaene — Budanovits Mária; Kurwenal — Palló Imre; Melot — Ney Dávid; Pásztor — Szügyi Kálmán; Kormányos — Komáromy Pál; Ifju hajós — Somló József; karnagy volt Failoni Sergio.

Troubadour, a provencai irodalomban az olyan költő, aki ellentétben a fizetésért éneklő dalosokkal, a jongleurökkel, a költészetet csupán kedvtelésből művelte. „A troubadour”, Verdi Giuseppe remeke, az olasz opera fogalmának egyik legszebb megtestesítője. Édes dallamai, tüzes ritmusai nyolcvan év alatt semmit sem veszítettek varázsukból. A spanyol (rém-) drámákból írt szövegre az olasz zeneköltő négy pompás szerepet írt, amelyekben a leghíresebb férfi és nő énekművészek ma is szívesen ragyogtatják hangjukat és tudásukat. — Cammarano Salvatore 4 felv. szövegét Nádas-kay Lajos fordításában a Nemzeti Színházban először 1854 okt. 31.-én énekeltek: Luna gr. — Füredi Mihály; Leonora — Lesniewska Lujza; Azucena — Bogy Róza; Manrico — Mazzi József; Fernando — Kőszeghy Károly; Inez — Hubenayné; Ruiz — Bratka; Egy cigány — Virág; Hirnök — Udvarhelyi Sándor. A M. Kir. Operaház már megnyitása után harmadfél hónappal iktatta műsorába: 1884 dec. 7.-én; szereplői: Luna gr. — Bignio Lajos; Leonora — Turolla Emma; Azucena — Bartolucci Vittorina; Manrico — Perotti Gyula; Fernando — Tallián János; Inez — Doppler Ilka; hirnök: Stoll Károly. 100. előadása 1907 okt. 20. volt, a 150: 1918 nov. 13. Legelső előadása: Róma, Apolló-színházában, 1853 jan. 13. Párizs előbb az olasz operaházban ismerte meg,